

PRILOGA 1

Neposredni poziv za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah v letu 2016 (NP-NKG-2016)

Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva v letu 2016 (izvleček)

Naziv knjižnice:	Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica
Spletni naslov strateškega dokumenta upravljanja s knjižnično zbirko:	http://www.kjuc.si/gradivo/
Spletni naslov objave letnega načrta nakupa knjižničnega gradiva za leto 2016:	http://www.kjuc.si/gradivo/

1 Poslanstvo, strategija in cilji, ki bodo doseženi z načrtovanim nakupom gradiva (do 2000 znakov)

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica načrtno zbira, obdeluje, hrani in posreduje zapise vseh vrst in vsebin na različnih medijih, da jih lahko uporabljajo in si jih izposojajo prebivalci in obiskovalci občin Cerknica, Loška dolina in Bloke. Uporabnikom zagotavlja kontinuiran dostop do informacij in znanja ter jim pomaga pri iskanju različnih gradiv.

Knjižnica omogoča prost in enak dostop do vseh vrst gradiv. Prav tako knjižnica s sodelovanjem v vseživljenjskem izobraževanju, organizacijo posebnih oblik dejavnosti za otroke in odrasle, spodbujanjem in razvijanjem bralne kulture in informacijske pismenosti prispeva k napredku posameznika in skupnosti: kulturnemu, socialnemu, družbenemu in gospodarskemu razvoju okolja.

Cilji izhajajo iz poslanstva knjižnice: zadovoljiti potrebe posameznika in skupnosti po kulturi, izobraževanju, informacijah, druženju in razvoju osebnosti.

Vso pozornost posveča prenovi, dopolnjevanju knjižnične zbirke, ki mora v največji meri vsebovati želje in potrebe občanov, institucij, ki delujejo na Notranjskem, ob tem da knjižnica premišljeno načrtuje aktualno kvalitetno zbirko, zagotavlja enakomeren dostop do gradiva v vseh enotah knjižnice, primerno gradivo za skupine občanov s posebnimi potrebami, dopolnjuje domoznansko zbirko.

Eden izmed najpomembnejših ciljev je usposobljen in informiran občan, ki deluje v dobrobit svojega okolja in naroda.

2 Vsebinski kriteriji letnega nakupa za izgradnjo knjižnične zbirke (do 2000 znakov)

Vsebinska izhodišča za izgradnjo knjižnične zbirke so določena v zakonih, podzakonskih in ustanovitvenih aktih.

Knjižnica Jožeta Udoviča je splošna knjižnica, ki izvaja dejavnost za prebivalstvo v svojem okolju, zagotavlja storitve tudi za skupine prebivalcev s posebnimi potrebami. V središču pozornosti izgradnje knjižnične zbirke so potrebe uporabnikov in namen oz. poslanstvo knjižnice.

- Zakon o knjižničarstvu, UL RS 87/2001, 96/2002
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture, UL RS 96/2002 in spremembe
- Zakon o zavodih, UL RS 12/91, 17/91, 55/92, 13/93, 66/93, 45/94 in spremembe
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, UL RS 73/03
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica UL RS 32/04, 69/04
- Pravilnik o razvidu knjižnic, UL RS 105/03
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic. UL 19/03
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic. UL RS 29/03
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah. UL RS 94/2004
- Standardi za splošne knjižnice, 2005
- Nacionalni program za kulturo
- Proračuni občin Cerknice, Loške doline, Blok
- Programi kulture občin Cerknica, Loška dolina, Bloke
- Letni delovni načrt KJUC

3 Analiza in upoštevanje značilnih in posebnih potreb okolja, dopolnjevanje zbirke z gradivom za uporabnike s posebnimi potrebami in zagotavljanja enakosti zadovoljevanja ugotovljenih potreb okolja (informacijske, izobraževalne, raziskovalne in kulturne potrebe) (do 2000 znakov)

Knjižnica je v desetih letih prenovila vse enote, oz. je Enoto Rakek v letu 2010 vzpostavila na novo. S tem je zagotovila osnovo za enakost pri zadovoljevanju potreb občanov na področju knjižnične dejavnosti.

Knjižnica želi z nakupom gradiva čim bolj upoštevati **specifične, značilne potrebe** okolja, v katerem deluje, Standarde za splošne knjižnice in Nacionalni program za kulturo. Knjižnica deluje na območju, ki je veliko 483 km², s 131 naselji in zaselki. Odzivamo se na potrebe sedmih osnovnih šol, vrtcev, treh občin, notranjskega parka, muzeja, zavodov, društev, institucij, ki delujejo v tej pokrajini. Upoštevati specifične potrebe občanov notranjskih občin.

Posebno pozornost bomo posvetili posredovanju lokalnih informacijskih virov in gradiv; tudi s pomočjo domoznanskega oddelka, ki zbira, obdeluje, varuje in predvsem posreduje domoznanske informacije.

Knjižnica želi upoštevati tudi **posebne potrebe okolja**. Na območju deluje dom za ostarele, ki ga z dostavnim vozilom obiskujemo mesečno. Knjižničarka dostavi želeno gradivo, se z varovanci pogovori, jih povabi na prireditve. Sodelujemo tudi z varstveno-delovnim centrom, varovanci nas večkrat organizirano obišejo, skupaj pripravimo tudi razstavo njihovih del. Za slepe in slabovidne kupujemo gradivo, ki je zanje primerno: zvočne knjige, knjige z velikim tiskom ..., invalidi imajo dostop do vseh prostorov v vseh štirih enotah (dvigala, urejen dostop).

Cilji lokalne skupnosti so: zagotoviti enakomeren dostop do vseh vrst informacij in gradiva, tudi dokumentov, ki so pomembni za lokalno skupnost in posameznika, podpora domoznanskemu oddelku, razvoj bralne kulture, informacijskega

opismenjevanja, tudi s pomočjo knjižnice povečati razpoznavnost notranjskih občin.

4 Razvijanje branja, bralne kulture, bralne in informacijske pismenosti (do 2000 znakov)

Knjižnica bo s primernimi vsebinami **omogočala razvijanje branja, bralne kulture in informacijske pismenosti**. Veliko pozornost bomo namenili razvoju bralne kulture in s tem povezani promociji kakovostnejšega gradiva. V letu 2016 se bomo prijavi na državne in občinske razpise, projekte, ki so namenjeni promociji branja in knjižnice, in bodo izboljševali bralno kulturo, poznavanje slovenskega jezika. Z mesečnimi ogledi knjižnice predstavimo, kaj zbiramo, obdelujemo in hranimo v naši knjižnici, kako se za iskanje in pregledovanje knjižničnega gradiva uporablja program COBISS/OPAC, kje in kako si lahko sami poiščejo knjigo, informacijo; predstavitev baz podatkov, elektronskih virov.

Želimo razvijati bralno kulturo pri različnih ciljnih skupinah tudi s pomočjo prireditev, ki promovirajo slovenske avtorje s področij humanistike in družboslovja.

Konec novembra 2015 je v knjižnici začela delovati bralna skupina, kar je neposredno spodbujanje bralne kulture.

5 Načrtovan obseg nakupa novih enot knjižničnega gradiva¹ (do 2000 znakov) **sodobnost, aktualnost knjižničnega gradiva**

Knjižnica bo posebno pozornost posvetila nabavi aktualnega knjižničnega gradiva: knjižnica vzdržuje aktualnost gradiva z nakupom oz. letnim prirastom najmanj 250 knjig na 1000 prebivalcev ter najmanj 35 izvodov neknižnega gradiva na 1000 prebivalcev.

Knjižnica načrtuje **0,25 in več enot knjižnega gradiva na prebivalca**. Vsa leta ji je uspevala visoka številka nakupa tudi zaradi precejšnih lastnih sredstev, ki jih je namenila gradivu. Tako načrtujemo tudi v letu 2016.

Načrtujemo **200 tekočih naslovov informativnega periodičnega tiska (časnikov in časopisov) v osrednji knjižnici** v Cerknici. Želimo obdržati raznoliko ponudbo tako vsebini kot količini.

Načrtujemo **35 in več tekočih naslovov informativnega periodičnega tiska na organizacijsko enoto**, saj želimo zagotoviti čim boljše dostopnost do raznolikih gradiv. Knjižnica načrtuje razmerje **60% strokovne literature in 40% leposlovja**.

¹ Standardi za splošne knjižnice (2005): Splošna knjižnica, ki dosega standard za knjižnično zbirko po sestavi, aktualnosti in obsegu, dopolnjuje knjižnično zbirko z letnim prirastom najmanj 250 izvodov knjig na 1.000 prebivalcev, pri čemer ohranja razmerja za knjižnično zbirko. Knjižnica, ki ne dosega standarda za knjižnično zbirko po sestavi, aktualnosti in obsegu, dopolnjuje knjižnično zbirko z letnim prirastom najmanj 400 izvodov knjig na 1.000 prebivalcev, pri čemer z ustrežno nabavno politiko uravnava razmerja za knjižnično zbirko.

To pomeni pridobiti čim več novih naslovov in enot knjižne in neknjižne produkcije ter s tem omogočiti uporabnikom dostop do gradiv.

Načrtovani delež naslovov za otroke in mladino je 25 - 30%. Knjižnica bo morala v prihodnjih letih uravnovežiti razmerje knjižnične zbirke in več sredstev nameniti nakupu gradiv za otroke in mladino: približevanje strokovnim priporočilom o obsegu in sestavi knjižnične zbirke.

Preglednica 1: Podatki o stanju knjižnične mreže

Organizacijska enota	Število prebivalcev	Število enot knjižničnega gradiva	Delež	Odprtost / ur na teden ²
Cerknica	11.387	88.598	64	50
Rakek	-»-	11.853	9	17
Stari trg pri Ložu	3.866	26.384	19	17
Nova vas	1.545	11.061	8	10

6 Načrtovan obseg nakupa naslovov po zvrsteh³, zastopanost knjižničnega gradiva različnih vrst, oblik in dostopnosti⁴ (do 2000 znakov)

Knjižnica načrtuje **zastopanost knjižničnega gradiva na različnih vrst, oblik, na različnih medijih:** poleg klasičnega knjižnega gradiva načrtujemo tudi velik odstotek nakupa neknjižnega gradiva: cd, dvd, baze podatkov, cd-rom, video, blu-ray, notno gradivo, kartografsko gradivo, spletni kulturni, informacijski viri itd. Zavedamo se, da občani čedalje pogosteje posegajo tudi po neknjižnem gradivu, hkrati pa knjižnica posodablja knjižnično zbirko na različnih medijih.

Knjižnica sledi razvoju novi oblik gradiva in novih načinov dostopa do informacij (skladno s standardi). V Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica je dostopen spletni portal Biblos, ki ponuja **elektronske knjige**.

Načrtujemo **0,04 enot neknjižnega gradiva na prebivalca**, ozirna 14% vseh načrtovanih nakupov.

Preglednica 2: Podatki o načrtovanem razmerju nakupa gradiva glede na zvrst

Priporočeno	Stroka 60%	Leposlovje 40%	Skupaj 100%
Načrtovano	60	40	100

² Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS št. 29/03) v svojem 13. členu opredeljuje minimalni obseg obratovalnega časa knjižnice, ki je za posamezno vrsto knjižnic:

- osrednja in osrednja območna: 8 ur dnevno, 5 dni v tednu, ob sobotah 5 ur,
- krajevna knjižnica: 4 ure tedensko (do 2000 prebivalcev), 15 ur tedensko (do 6000 prebivalcev), 4 ure dnevno, 5 dni v tednu (nad 6000 prebivalcev).

³ Standardi za splošne knjižnice (2005): Knjižnica z ustrezno nabavno politiko uravnava razmerja za knjižnično zbirko, ki mora vsebovati 25-30 % naslovov gradiva za mladino, od tega 60 % naslovov strokovnega gradiva in 40 % naslovov leposlovja.

⁴ Pri čemer knjižnica sledi razvoju novih oblik gradiva in novih načinov dostopa do informacij (skladno s strokovnimi standardi 90 % tiskanih medijev in 10 % neknjižnega gradiva (npr. tudi e-knjige).

Preglednica 3: Podatki o načrtovanem razmerju nakupa gradiva glede na namen

Priporočeno	Mladina 25-30%	Odrasli 70-75%	Skupaj 100%
Načrtovano	25-30	70-75	100

7 Načrtovan obseg nakupa in zastopanosti e-knjig v zbirki (do 2000 znakov)

V letu 2016 želimo še naprej povečevati zastopanost slovenskih e-knjig v svoji zbirki z nakupom dodatnih licenc portala Biblos. Načrtujemo, da bomo tudi v letu 2016 kupili do 100 novih licenc. Zastopanost tujih e-knjig v naši zbirki nam omogoča servis EBSCOhost.

8 Utemeljenost odstopanj od strokovnih priporočil pri načrtovanju (do 2000 znakov)

Knjižnica ne načrtuje odstopanj od strokovnih priporočil pri načrtovanju.

9 Zastopanost 15-ih odstotkov naslovov publikacij v javnem interesu v vsaki organizacijski enoti in vsaj 50-ih slovenskih založb, kakovost in aktualnost naslovov (do 2000 znakov)

Knjižnica bo zasledovala cilj: **zastopanost publikacij 50-ih ali več slovenskih založb.**

Knjižnica bo **upoštevala zastopanost različnih tematskih oz. predmetnih področij**: poudarek na nakupu leposlovja slovenskih avtorjev in prevodov zahtevnejših tujih del; **za osrednjo knjižnico bomo vključili večino naslovov publikacij v javnem interesu, ki jih podpira Javna agencija za knjigo; za organizacijski enoti pa najmanj 15% naslovov publikacij**, ki jih le-ta finančno podpira; zagotavljanje večjega deleža umetniške avdiovizualne produkcije s poudarkom na evropski produkciji; uresničiti nakup s področja humanistike; ustrezno razmerje med vsebino, ceno in povpraševanjem; periodika različnih strokovnih in leposlovnih področij, ki ustreza širšemu krogu uporabnikov; neknjižno gradivo s poudarkom na aktualnosti, kvaliteti, umetniški vrednosti in poučnosti; zastopanost različnih vrst knjižničnega gradiva.

10 Povezovanje z deležniki v okolju (medknjižnična izposoja, osrednja območna knjižnica, z drugimi tipi knjižnic) za izboljšanje vseh elementov knjižničnega sistema, promocija knjižničnih zbirk (do 2000 znakov)

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica sodeluje v **medknjižnični izposoji** in posredovanju informacij med knjižnicami, prav tako z **osrednjo območno knjižnico** v Ljubljani in z ostalimi slovenskimi knjižnicami.

Povezujemo se in sodelujemo s Centrom vseživljenjskega učenja Notranjsko-kraške regije Krasno, ki ima v knjižnici točke vseživljenjskega učenja, smo tudi njihov partner pri projektu Informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih, sodelujemo tudi s Centrom za tretje življenjsko obdobje, s katerim načrtujemo vrsto aktivnosti. Knjižnica Jožeta Udoviča sodeluje z izobraževalnimi (šole, vrtci ...), s kulturnimi (kulturni dom, muzej, knjižnice, društva ...), z raziskovalnimi institucijami (regijski park, DOPPS, društva ...), ki delujejo na Notranjskem, pa tudi širše v slovenskem prostoru.

Datum: 20. 11. 2015

Podpis odgovorne osebe in žig:
Marija Hribar